

“En dan moet je je verantwoordelijkheid nemen.”

Door Ilonka Behr

Over het vinden van de weg, in een land waar je niet bekend bent.

Het verhaal van Harry Talens voert ons terug naar 2004. Een jaar waarin Harry, al 30 jaar leerkracht op een basisschool, zich bezighoudt met de CITO-toets en de eindmusical. Hij voelt wat vage klachten en bezoekt hiermee in december 2004 de huisarts, maar echt alarmerend zijn de klachten nog niet. In februari 2005 meldt hij zich opnieuw bij de huisarts, die besluit tot een colonoscopie. Tijdens de colonoscopie wordt een darmtumor zichtbaar. Er volgt een CT-scan, en het daaropvolgende gesprek met de Maag Darm Lever (MDL)-arts belooft niet veel goeds. Harry en zijn vrouw Yvonne krijgen te horen dat naast het darmcarcinoom metastasen zijn gevonden in de lymfeklieren en in de lever. Het slechte nieuws lijkt aanvankelijk niet tot Harry door te dringen. Gelaten hoort hij het aan, alsof het niet over hem gaat. Yvonne is meer in paniek: “Hoe lang heb ik hem nog bij me?”, vraagt ze de behandelend oncoloog. Maximaal twee jaar, luidt de prognose. Bart en Luuk, de zonen van Harry en Yvonne, zijn op dat moment 14 en 19 jaar. Er volgt een operatie, gevolgd door chemotherapie. Voor Harry is dit een periode waarin

hij probeert te schipperen tussen de chemotherapie die hij ‘moet’ doen en de bezigheden die hij ‘wil’ doen; zijn klas aanmoedigen bij de kampioenschappen voetbal, helpen met de eindmusical en vooral niet dood gaan, want zijn gezin en zijn groep 8 mogen niet lijden onder zijn ziekte.

Na de zomervakantie begint Harry, dan nog midden in de chemotherapie, zijn werk langzaam weer te hervatten. Het leven lijkt zo zinloos, zonder zijn werk. Thuis is het gevoel van passiviteit, moedeloosheid en de vermoeidheid die kanker met zich meebrengt, zo aanwezig. Werken dan maar, misschien ook wel om niet te hoeven voelen hoe erg het is wat er gebeurt.

Met de prognose van de MDL-arts in hun achterhoofd besluiten Harry en Yvonne meer van het leven te gaan genieten. Harry wil graag zijn 50^e verjaardag en de diploma-uitreiking van Luuk zien te halen. Ze besluiten meer te reizen en krijgen een fantastische vakantie aangeboden door de collega's van Harry. Er worden nieuwe meubels gekocht, want nu kunnen ze er immers samen nog van genieten. Ook de uitvaart en de financiële zaken worden geregeld. Als Harry twee jaar ziek is, wordt hij gedeeltelijk ontslagen. Het lukt hem om 50% van de week op school te blijven werken, maar voor de andere 50% wordt hij arbeidsongeschikt verklaard. De tijd verstrijkt en de contro-

Harry Talens

les worden minder frequent. De verwachte verslechtering blijft uit. Sterker nog, het lijkt steeds beter te gaan met Harry. De levermetastasen lijken zelfs kleiner te zijn geworden. In 2008 constateert de behandelend oncoloog, met verbazing, dat de levermetastasen verdwenen zijn. In december 2011 krijgt Harry te horen dat hij de kanker inmiddels al 7 jaar heeft overleefd en ontslagen wordt uit de controles. Het duizelt Harry. Hij was zich aan het voorbereiden op het einde van zijn leven en ineens blijkt hij genezen te zijn. Dat is het moment waarop Harry zich realiseert dat hij de verantwoordelijkheid voor het leven, in plaats van voor de dood, dient te nemen. Dit gaat niet zonder slag of stoot. Zijn passiviteit neemt toe, niet wetend waar hij de kracht vandaan moet halen om zijn leven te wenden. Het is Yvonne die hem erdoorheen helpt en aanmoedigt om met zijn werkgever te gaan praten.

Zijn oude baan heeft Harry niet zomaar terug, maar aangedreven door zijn verlangen toch iets van zijn leven te maken, begint Harry in zijn eigen tijd met werkhervatting. Het lukt hem de schoolleiding ervan te overtuigen hem weer aan te nemen. Het leven was Harry tot aan zijn ziekte een beetje overkomen. Gelaten liet hij het over zich heen komen, net als zijn ziekte. De kanker bracht hem echter meer in contact met zichzelf en zijn behoeftes. Als Harry terugkijkt op de periode van zijn ziekte dan moet hij toegeven dat hij het moeilijk vond om zijn werkelijke gevoelens te delen. Hij wist vaak niet goed wat hij voelde en hoe hij aansluiting kon vinden bij zijn vrouw en kinderen. Hij bleef liever weg uit het land van gevoelens. En toch. Zo nu en dan bezoekt hij het, met TomTom, zoals hij de hulp van zijn psychologe en zijn gezin noemt, omdat hij de weg ‘in het land van gevoelens’ nog niet zo goed kent. Maar met het vertrouwen dat ook dit hem zal lukken.